

VENEMAA TURISMITURU ÜLEVAADE

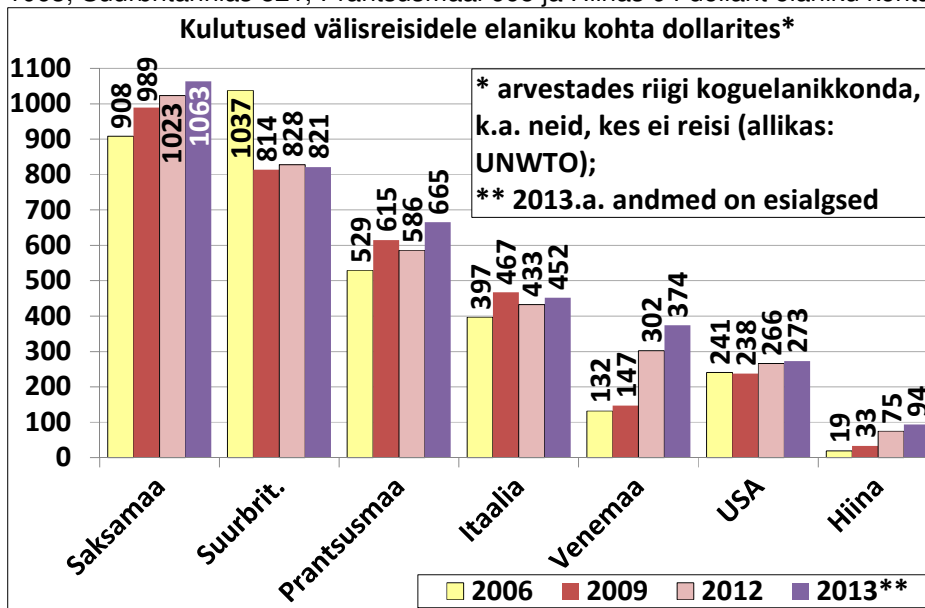
VENEMAA ELANIKE VÄLISREISIDE TURG

Kulutused välisreisidele

Venemaa elanike kulutused välisreisidele on viimastel aastatel kiirelt kasvanud. Maailma Turismiorganisatsiooni (UNWTO) andmetel olid nad 2013.aastal 53,5 miljardi dollariga juba 4. kohal maailmas (Hiina, USA ja Saksamaa elanike järel). 2013.aastal moodustasid nende kogukulutused välisreisidele 4,6% kogu maailmas välisreisidele kulutatud rahast. 2011.a. kasvasid Venemaa elanike kulutused välisreisidele eelneva aastaga võrreldes 23%, 2012.aastal 36,5% ja 2013.a. 29% (rublades arvatuna).

Aasta	Kulutused (\$)	Koht maailma riikide seas	% maailmas välisreisidele kulutatud rahast	Kulutused elaniku kohta (arvestades koguelanikkonda, k.a. neid, kes ei reisi)
2009	20,9 mld	9.	2,4%	147 \$
2010	26,7 mld	8.	2,9%	189 \$
2011	32,9 mld	7.	3,2%	228 \$
2012	42,8 mld	5.	4,0%	302 \$
2013	53,5 mld	4.	4,6%	374 \$

Kuna välisreisidel käib vaid väike osa Venemaa elanikkonnast, on ka UNWTO arvatav välisreisidele kulutatav summa elaniku kohta Venemaal endiselt tunduvalt madalam kui näiteks Lääne-Euroopa riikides. Samas on see näitaja viimastel aastatel kiiresti kasvanud, jõudes 2013.aastal 374 dollarini elaniku kohta (arvestatakse koguelanikkonda, k.a. neid, kes välismaale ei reisi). Näiteks Saksamaal oli vastav näitaja 1063, Suurbritannias 821, Prantsusmaal 665 ja Hiinas 94 dollarit elaniku kohta.

Reisimisaktiivsus, välisreiside arv ja peamised sihtkohad

Venemaa uuringukeskuse Levada üle 18-aastast Venemaa elanikkonda esindav küsitlus näitab, et märtsis 2012 oli 17% üle 18-aastastest Venemaa elanikest välispass (mitmetesse SRÜ riikidesse reisimiseks piisab sisepassist). Samasuguse küsitluse põhjal väitis 2012.a. septembris 21% Venemaa elanikest, et nad on käinud viimase viie aasta jooksul väljaspool Venemaad ning 12%, et nad on käinud viimase viie aasta jooksul väljaspool endise NSVL riike.

Konsultatsioonifirma IPK International Venemaa elanikkonna välisreiside uuringu andmetel tegid Venemaa üle 15-a. elanikud **2012. aastal 27,2 miljonit ööbimisega välisreisi** (kasv 14% võrreldes 2011.a.). Pikema perioodi vältel on nende välisreiside arv järjest tugevat kasvu näidanud (10 miljonit 2001.aastal 27 miljonini 2012.aastal). Erandiks oli vaid 2009. aasta, kui nende reiside arv majanduskriisi tõttu 13% vähenes, kuid taastumine oli erinevalt paljude teiste Euroopa riikide turismist väga kiire. IPK Internationali **esialgsel andmel kasvas 2013.a. Venemaa elanike välisreiside arv 13% ehk 30,7 miljonini.**

Venemaa elanikud olid 2012.a. mitmepäevaste välisreiside arvult Euroopa riikide elanike seas 4.kohal Saksamaa, Suurbritannia ja Prantsusmaa järel (tehes 6% kõigist eurooplaste välisreisidest). Välisreiside peamised sihtkohad olid 2012.a. Türgi (13%), Ukraina (10%), Hiina (8,6%), Saksamaa (8,5%), Soome (5%), Egiptus (5%), Itaalia (4%), Hispaania (4%). **Eestisse tehti 1,5% mitmepäevastest välisreisidest.**

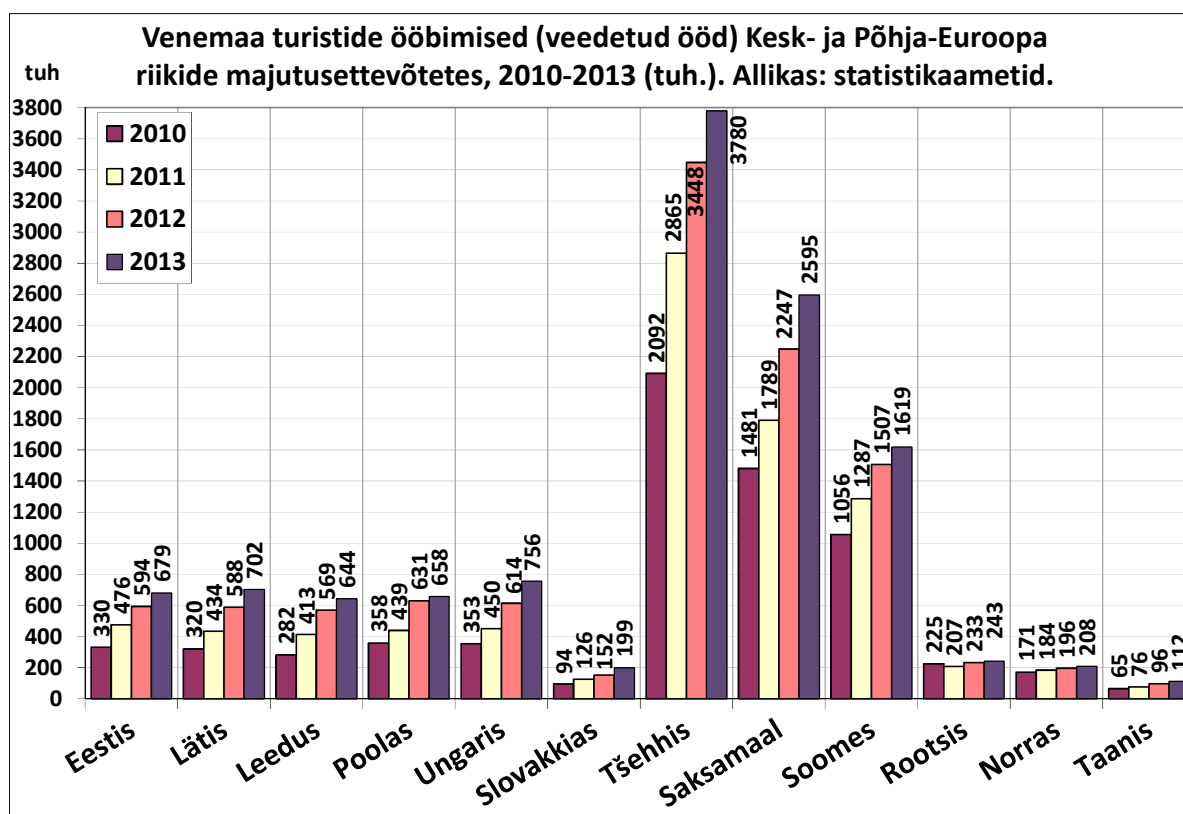
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Välisreiside arv (milj.)	10,18	10,92	11,57	12,72	14,04	15,91	18,53	20,69	18,09	21,11	23,78	27,18
muutus võrreldes eelneva aastaga		7%	6%	10%	10%	13%	16%	12%	-13%	17%	13%	14%

27,2 miljonist ööbimisega välisreisist ligi 3/4 ehk 19,5 miljonit olid **puhkusereisid**. Puhkusereiside peamised sihtkohad olid **2012.a. Türgi (17%), Ukraina (10%), Hiina (8%), Egiptus (6,6%), Saksamaa (6,5%), Soome (5%), Itaalia (4%), Hispaania (4%), Tai (4%), Kreeka (4%). Eestisse tehti 1,6% puhkusereisidest**¹.

Nii kõigist mitmepäevastest välisreisidest kui ka mitmepäevastest puhkusereisidest 10% olid 1-3 ööbimisega ja 90% olid pikemad reisid. **Reisimisaktiivsus on kõige suurem Moskvas ja Peterburis** ning neid ümbritsevates piirkondades. Moskva ja Moskva oblasti elanikud, kes moodustavad 13% Venemaa rahvastikust, tegid 2011.aastal 28% Venemaa elanike välisreisidest; Loode-Venemaa föderaalsete ringkonna (k.a. Peterburi) elanikud, kes moodustavad 10% Venemaa rahvastikust, tegid 2011.aastal 24% Venemaa elanike välisreisidest. Puhkusereise broneeritakse suhteliselt lühikest aega enne reisi: IPK Internationali andmetel **broneeris 2012.aastal 73% puhkusereisijatest oma reisi vähem kui kuu aega enne reisi**, 21% broneeris 1-4 kuud enne reisi ja vaid 6% rohkem kui neli kuud enne reisi. Eelistused broneerimisaja osas ei ole viimase viie aasta jooksul muutunud.

KONKURENTSIKESKKOND

Turism Venemaalt Kesk- ja Ida-Euroopasse ning Põhjamaadesse

Kogu piirkonna võrdluses on Vene turistide ööbimiste arv ülekaalukalt suurim Tšehhis; talle jäävad tunduvalt alla nii naaberriik Soome kui isegi Saksamaa. Kui Tšehhi kõrvale jätta, siis on Vene turistide ööbimiste arv Eestis ülejäänud Ida-Euroopa riikidega üsna võrreldavas suurusjärgus (erandiks on vaid Slovakkia, kus nende ööbimisi on üle kolme korra vähem kui Eestis). Rootsis on Vene turistide ööbimisi ligi 7 korda ja

¹ Andmed põhinevad Venemaa elanikkonna küsitlusel ja erinevad seetõttu Venemaa ametlikust piiristatistikast, mis loendab kõiki Venemaa kodanike piiriületusi (k.a. ühepäevareise, piiriäärsete elanike regulaarseid piiriületusi ja transpordivahendite meeskonnaliikmeid). Venemaa ametliku piiristatistika järgi tegid Venemaa kodanikud 2012.aastal 47,8 miljonit piiriületust (ei sisalda piiriületusi Valgevenesse), sealhulgas Eestisse tehti ligi 1,83 miljonit piiriületust ja Soome 5,1 miljonit piiriületust.

Norras ligi 8 korda vähem kui Soomes; ühtlasi on Rootsis ja Norras nende ööbimiste arv kasvanud viimastel aastatel tunduvalt aeglasemalt kui Euroopas tervikuna.

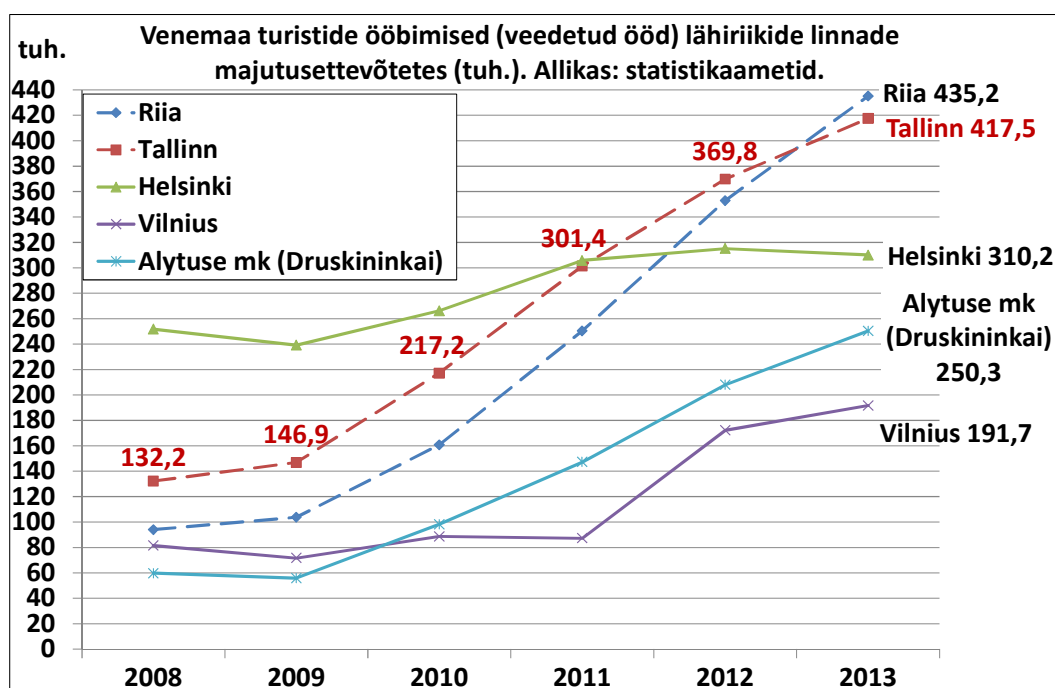
Tšehhis on Praha osatähtsus Vene turistide sihtkohana aasta-aastalt kasvanud (2013.aastal oli see 59% Vene turistide ööbimistest Tšehhi Vabariigis). Spaaturism on seal samuti tugev magnet, millele viitab pikk viibimise kestus – keskmiselt viibivad Vene turistid ühes Tšehhi majutusettevõttes 5 ööd, seejuures Prahast viibivad Vene turistid keskmiselt 4 ööd, mujal Tšehhis ööbijad aga veedavad sihtkohas (ühes majutusettevõttes) koguni 7 ööd. Näiteks Soomes on majutatud Vene turistide arv veidi suurem kui Tšehhis, kuid veedetud ööde tunduvalt väiksem arv Soomes tuleneb oluliselt lühemast viibimise kestusest (Soomes viibivad Vene turistid ühes majutusettevõttes keskmiselt 2 ööd).

Turism Venemaalt Eesti lähiriikidesse

Kui võrrelda arengut meie lähiriikide ja peamiste konkurentidega, on areng olnud suhteliselt sarnane. Vene turistide ööbimiste arv on Eestis, Lätis ja Leedus aastaid olnud samas suurusjärgus. Perioodil 2009-2012 oli nende ööbimiste arv Eestis veidi suurem kui Lätis ja Leedus, 2013.a. aga oli nende arv Lätis suurem kui Eestis (kuna viimasel kahel aastal on nende ööbimiste arv Lätis kasvanud mõnevõrra kiiremini kui Eestis).

Soomes on Vene turistide ööbimiste (veedetud ööde) arv tunduvalt suurem kui Eestis, kuigi vahe Eestiga on viimastel aastatel vähenenud tulenevalt kiiremast kasvust Eestis (2002.a. oli Venemaa turistide veedetud ööde arv Soome majutusettevõtetes 7,3 korda suurem kui nende ööde arv Eestis, 2008.aastal 5,2 korda suurem kui Eestis, 2010.a. 3,2 korda suurem ja 2013.a. 2,4 korda suurem). **Eestisse ja Soome reisivad Venemaalt erinevad segmendid.** Kui jätta kõrvale piiräärsetes piirkondades käivad ostureisijad ja võrrelda ainult majutusstatistikat, siis ilmneb, et **Venemaa turistide veedetud öödest Soome majutusettevõtetes oli 2013.a. vaid 19% Helsingis ning 51% ööbimistest veedeti hoopis Soome järvedepiirkonnas (mille hulka kuulub ka idapiiri äärne).** Venemaa turistide veedetud öödest Eesti majutusettevõtetes oli 2013.a. Tallinnas aga koguni 61%. Absoluutarvudes tähendab see, et **2012. ja 2013.a. on Tallinn sihtkohana olnud isegi veidi populaarsem kui Helsingi** (2013.a. oli Venemaa turistide veedetud öid Helsingi majutusettevõtetes 310 165, Tallinnas aga 417 454; seejuures 2012. aastaga võrreldes vähenes Helsingis nende ööbimiste arv 1,6%, kuid Tallinnas kasvas koguni 13%). Seega pakub Tallinn Helsingile tugevat konkurentsi, kuid muudes piirkondades pakutavate turismitoodete osas jääb Eesti Soomele veel üsna tugevalt alla. Siin on silmas peetud nii turismivõimalusi, mida Eestis pole (näiteks kõik Lapimaal pakutav) kui ka neid, mis pole Eestis piisaval tasemel välja arendatud (puhkus puhkemajades, kalastus jms.). Järgnev joonis näitab nende ööbimiste võrdlust Tallinnas ja meie lähiriikide linnades.

Leedus veedeti 2013.a. 39% Vene turistide ööbimistest kuurortlinnas Druskininkais (põhiliselt spaades, kus keskmine viibimise kestus oli 5 ööd), 30% Vilniuses ja 19% Klaipeda ja Palanga piirkonnas. **Lätis** oli Riia osatähtsus 2013.a. umbes sama suur kui Tallinna osatähtsus Eestis (Tallinnas veedeti 61% nende Eestis veedetud ööbimistest, Riias 62% nende Lätis veedetud ööbimistest). Erinevalt Eestist on Lätis pealinna osatähtsus järk-järgult kasvanud (2008.a. 48%, 2013.a. 62%). 2012.aastal möödusid nii Tallinn kui ka Riia Vene turistide ööbimiste arvult Helsingist, 2013.aastal ületas nende ööbimiste arv Riias omakorda ka Tallinna vastavat näitajat. Vaadeldud linnadest on nende viibimise kestus kõige lühem Helsingis (2013.a. 1,75 ööd) ja Vilniuses (1,79 ööd), järgneb Tallinn (2 ööd) ja seejärel Riia (3 ööd).

TURISM VENEMAALT EESTISSE MAJUTUSETTEVÕTETE STATISTIKA PÕHJAL

Venemaa turistid ja nende ööbimised (veedetud ööd) Eesti majutusettevõtetes. Allikas: Statistikaamet.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
majutatud turistid	31 754	37 320	42 348	53 427	67 201	56 407	82 280	93 947	141 964	203 204	266 192	304 644
ööbimised	72 996	81 321	101 546	138 508	176 862	149 663	198 319	220 945	330 276	475 905	593 783	679 343
muutus võrreldes eelneva aastaga												
majutatud turistid		18%	13%	26%	26%	-16%	46%	14%	51%	43%	31%	14%
ööbimised		11%	25%	36%	28%	-15%	33%	11%	49%	44%	25%	14%

Venemaa on ööbimiste arvult Eestile tähtsusest teine välisriik Soome järel. Kuna turism Venemaalt on aastaid kasvanud tunduvalt kiiremini kui kogu sissetulev turism Eestisse, on Venemaa osatähtsus Eesti majutusettevõtete klientuuri seas aasta-aastalt kasvanud. Läbi aegade madalaim oli Venemaa turistide ööbimiste osatähtsus välis turistide ööbimistest 1997.aastal (2,0%), kust see on järk-järgult kasvanud juba 17,4%-ni 2013.aastal.

Järgnev tabel näitab nende tähtsust Eesti sihtkohtadele. Kui Eestis tervikuna moodustasid nende ööbimised 2013.a. 17,4% välis turistide ööbimistest ja 11,8% kõigist ööbimistest (arvesse võttes ka siseturismi), siis sellest tunduvalt suurem oli nende osatähtsus Ida-Virumaal, kus nende ööbimised moodustasid koguni 30% kõigist ööbimistest. Tallinnas, Põlvamaal ja Valgamaal oli nende osatähtsus veidi suurem kui Eestis tervikuna. Põhja- ja ka Lõuna-Eestiga võrreldes vähem olulised on Vene turistide ööbimised Lääne-Eestile – kõigis sealsetes sihtkohtades moodustavad Vene turistid alla 5% ööbimistest.

Vene turistide osatähtsus sihtkoha ööbimistest:	Kogu Eesti	Ida-Viru	Tallinn	Põlva mk	Valga mk	Lääne-Viru	Harju mk	Tartu mk	Sh. Tartu	Võru mk	Pärnu mk	Sh. Pärnu	Saare mk
kõigist ööbimistest (k.a. siseturism) sihtkohas	11,8%	30%	15%	14%	13%	8%	8%	8%	8%	6%	4,1%	4,4%	3,5%
välis turistide ööbimistest	17,4%	62%	17%	71%	39%	25%	18%	15%	14%	33%	6%	6%	7%

Turism Venemaalt Eestisse on viimastel aastatel kasvanud paljude tegurite koosmõjul. Oluliseks teguriks on Venemaa elanike välisreiside üldine tugev kasvutrend. Eestisse reisimist on soodustanud lisandunud lennu-, laeva- ja bussiühendused ning avaliku ja erasektori turundustegevused. **Venemaa turistide arv Eesti majutusettevõtetes 2013. aastal – 304 644 – ületas 2012.a. rekordilist näitajat 14% ehk 38 452 võrra; nende ööbimiste arv kasvas samuti 14%, jõudes 679 343-ni.** Nagu ka eelneval aastal, lisandus Vene turistide ööbimisi tunduvalt peaaegu kõigis Eesti maakondades, kajastades sihtkohtade ja nende ettevõtete aktiivset tegevust sellel sihtturul. 2013.a. kasv oli aeglasem kui kolmel eelneval aastal. Võrdluseks võib öelda, et 2013.a. oli ka Põhjamaades nende ööbimiste arvu kasv suhteliselt tagasihoidlik: Soomes 7%, Rootsis 2%, Norras 6%. Leedus kasvas nende ööbimiste arv umbes sama palju kui Eestis (13%), Lätis veidi rohkem (19%).

Sihtkohad Eestis

Absoluutarvudes ülekaalukalt suurim on ööbimiste kasv olnud nende suurimas sihtkohas Tallinnas, samas on tugevast kasvust hoolimata Tallinna osatähtsus nende ööbimiskohana viimastel aastatel veidi vähenenud (2008.a. 67%, 2013.a. 61% nende Eestis veedetud ööbimistest). See tuleneb teiste sihtkohtade kiiremast kasvust – 2008-2012 kasvas pidevalt nende tähtsusest teise sihtkoha Ida-Virumaa osatähtsus, samuti on viimastel aastatel kasvanud näiteks Tartu, Harjumaa, Lääne-Virumaa ja Põlvamaa osatähtsus.

Erinevatel hooaegadel on sihtkohtade osatähtsus erinev. Talvisel tipphooajal (detsembrist jaanuarini) veedavad nad valdava osa (71%) ööbimistest Tallinnas. 11% ööbimistest veedavad nad sel perioodil Ida-Virumaal, muude sihtkohtade osatähtsus aga on sel ajal suhteliselt marginaalne. Suvekuude (juuni-aug.) ööbimised jagunevad aga regiooniti ühtlasemalt. 2013.a. veedeti suvekuude ööbimistest Tallinnas alla poole (46%). 19% suvistest ööbimistest veedeti Ida-Virumaal, 9% Pärnus, 6,5% Valgamaal, 3,8% Harjumaa, 3,6% Tartus ja 12% muudes sihtkohtades.

Sihtkohtade osatähtsus Vene turistide ööbimistest Eestis. Allikas: Statistikaamet.

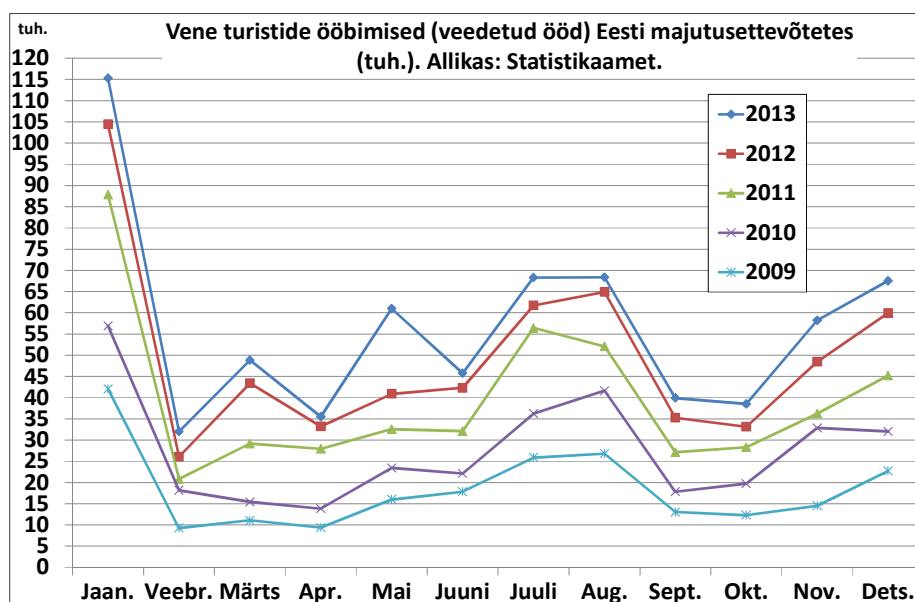
	Tallinn	Ida-Viru	Pärnu	Tartu	Harju mk	Valga mk	Lääne-Viru	Põlva mk	Saare mk
2008	66,7%	13,8%	4,4%	2,9%	2,1%	3,6%	0,6%	0,5%	2,3%
2009	66,5%	14,1%	3,8%	2,6%	1,7%	4,8%	1,2%	0,7%	1,8%
2010	65,8%	15,6%	3,6%	2,5%	1,7%	3,9%	1,3%	1,3%	2,2%
2011	63,3%	16,5%	4,4%	3,0%	2,1%	3,3%	1,2%	2,5%	1,7%
2012	62,3%	16,7%	4,1%	3,6%	2,9%	2,6%	1,6%	2,3%	1,7%
2013	61,4%	16,0%	4,3%	3,7%	2,8%	3,0%	2,5%	2,1%	1,5%

Sihtkohtade osatähtsus Vene turistide ööbimistest 2013.a. hooegade lõikes. Allikas: Statistikaamet.

	Tallinn	Ida-Viru	Pärnu	Tartu	Valga mk	Harju mk	Lääne-Viru	Põlva mk	muud	Kogu Eesti
kogu aasta	61%	16%	4,3%	3,7%	3,0%	2,8%	2,5%	2,1%	4,2%	100%
suvi	46%	19%	9,0%	3,6%	6,5%	3,8%	2,4%	2,6%	7,0%	100%
dets.-jaan.	71%	11%	3,4%	3,3%	1,8%	2,8%	2,7%	1,8%	3,0%	100%

Hooajalisus

Suurima osatähtsusega kuu on aastaid olnud jaanuar. 2013.a. moodustasid jaanuari ööbimised 17% ja detsembri ööbimised 10% Vene turistide kogu aasta jooksul veedetud öödest. Teine kõrghooaeg on juuli-august. Suvehooaeg (juuni-august) moodustas 2013.aastal 27% kogu aasta ööbimistest ehk samapalju kui detsember ja jaanuar kokku. Viimase viie aasta jooksul on Vene turistide ööbimiste jaotus kuude lõikes aasta-aastalt veidi ühtlasemaks muutunud. Suvekuude osatähtsus on viimastel aastatel veidi vähenenud (2009.a. oli see 32%, 2013.a. 27%) ning kevad- ja sügiskuude osatähtsus vastavalt veidi kasvanud.

Ööbimised majutusettevõtete liikide lõikes

Majutusettevõtete ametliku liigituse järgi veedeti 2013.a. Venemaa turistide ööbimistest 87% hotellides (k.a. spaahotellid), 4,5% külalistemajades, 3,4% hostelites, 3% külaliskorterites ja 2% muudes majutusliikides. Kuigi vähemalt ametliku majutusstatistika järgi on külaliskorterite osakaal endiselt väike, on see viimastel aastatel veidi kasvanud (samas on veidi vähenenud hotellide ja külalistemajade osatähtsus). Tallinna majutusettevõtetes veedetud öödest veetsid nad 2013.aastal 7% viiele tärnile, 23% neljale tärnile ja 33% kolmele tärnile vastava hinnaklassi hotellides ning 24% soodsama hinnaklassi hotellides. 13% öödest veedeti muudes majutusettevõtetes. Nagu näitab järgnev tabel, ööbivad nad ülejäänud välituristidega võrreldes veidi vähem 4-5 täрни hinnaklassi hotellides ning mõnevõrra vähem kolmele tärnile vastava hinnaklassi hotellides, samas aga tunduvalt rohkem soodsama hinnaklassi hotellides ning veidi rohkem ka muudes majutusettevõtetes.

Tallinna majutusettevõtetes veedetud ööde jaotus hinnataseme / liigi järgi

	5 täрни tase	4 täрни tase	3 täрни tase	1-2 täрни tase	muud maj. ettevõtted	kokku
Venemaa	7%	23%	33%	24%	13%	100%
Kõik välituristid, v.a. Venemaa	10%	26%	42%	13%	10%	100%

TAUSTAINFO: STATISTIKA KÕIGI SAABUMISTE KOHTA

Lisaks majutusstatistikale on võimalik kasutada mobiilpositsioneerimise statistikat Venemaa elanike saabumiste kohta Eestisse, mida avaldab Eesti Pank (allikas: Positium LBS). Selle järgi käis Eestis 2013.aastal 1,09 miljonit Venemaalt saabunud külalast, kellest 42% ehk 460 761 ööbisid Eestis. Kuigi majutusstatistika ei ole erineva meetodika tõttu mobiilpositsioneerimise andmetega täpselt võrreldav, viitavad andmed sellele, et umbes 2/3 ööbinutest võis kasutada tasulist majutuskoha.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Külastuste koguarv	332 715	373 205	509 000	596 561	781 923	1 091 881
sh.						
ühapäevakülastused	187 970	202 182	273 777	304 241	385 706	631 120
<i>ühapäevakülastuste % külastustest</i>	56%	54%	54%	51%	49%	58%
mitmepäevakülastused	144 745	171 023	235 223	292 320	396 217	460 761
sh.						
turistid majutusettevõtetes (Statistikaameti andmed)	82 280	93 947	141 964	203 204	266 192	304 644
<i>majutatute % ööbinud külastajatest</i>	57%	55%	60%	70%	67%	66%

Venemaa piiristatistika järgi tuli transpordivahendiga saabunud Venemaa elanikest 89% Eestisse mööda maanteed, 5% rongiga, 5% lennukiga ja 1% laevaga (andmetest on välja jäetud jalakäijate piiriületused). Maanteetranspordiga saabunutest omakorda oli autoga saabunute osatähtsus hinnanguliselt 60-70% vahel ja bussiga saabunute osatähtsus 20-30% vahel (veoautoga saabunuid oli u. 10%).

POTENTSIAALSSED SIHTRÜHMAD JA NENDE EELISTUSED

Moskva ja Peterburi elanike reisimisaktiivsus ja reisid Eestisse

- EASi 2012.a. detsembris tellitud Moskva ja Peterburi 15-74a. elanikkonda esindav uuring näitas, et Moskva ja Peterburi elanike välismaale reisimise aktiivsus on üsna sarnane. Peterburi elanikest 48% ei tee mitmepäevaseid puhkuseriise välismaale (peaaegu) mitte kunagi, 10% reisib välismaale kord mitme aasta jooksul, 23% kord aastas ja 19% mitu korda aastas. Moskva elanikest 47% ei tee mitmepäevaseid puhkuseriise välismaale (peaaegu) mitte kunagi, 12% reisib välismaale kord mitme aasta jooksul, 25% kord aastas ja 16% mitu korda aastas.
- 6% Moskva ja 13% Peterburi vastanutest on Eestis sugulasi või tuttavaid, keda nad võiksid külastada.
- Peterburi elanikest on Eestis käinud koguni 53%, moskvalastest vaid 22%. Mida vanem vanusegrupp, seda rohkem on nende seas Eestit külastanud, kuid valdavalt käisid nad siin viimati üle kümne aasta tagasi. Viimase kümne aasta jooksul on Eestis käinud 14% Peterburi ja 2,6% Moskva elanikest.
- Lähema kolme aasta jooksul Eestisse puhkuseriisile tulekut peab väga tõenäoliseks 12% ja üsna tõenäoliseks 23% neist Peterburi elanikest, kes teeb vaba aja reise välismaale (kokku seega 35%). Moskvast peab lähema kolme aasta jooksul Eestisse puhkuseriisile tulekut väga tõenäoliseks 3,8% ja üsna tõenäoliseks 9,7% välismaale reisijatest (kokku seega 13,5%).

Eestisse reisimist takistavad tegurid

- Need, kes ei pea Eestisse reisimist tõenäoliseks, nimetasid kõige sagedamini põhjusena, et Eesti lihtsalt ei paku huvi / ei meeldi või muud riigid pakuvad rohkem huvi (seda nimetas Moskvast 46% ja Peterburis 44% vastanutest).
- Peterburis on teisel kohal põhjus, et Eestis on juba käidud (seda nimetas 36% Peterburi vastanutest, Moskvast vaid 12%). Eriti Peterburi elanikest on paljud käinud Eestis korduvalt, seetõttu on Eestis piisavalt nähtud. Üksjagu oli ka neid, kes oma muljete põhjal olid otsustanud, et Eesti neile (rohkem) huvi ei paku või kellel oli reisist negatiivseid mälestusi.
- Kuna Moskva elanike seas on Eestis käinud vähem ja ka teadlikkus Eestist on seal väiksem, on Moskvast põhjustest teisel kohal hoopis see, et Eestist teatakse liiga vähe ja seetõttu pole ka ettekujutus, miks sinna peaks sõitma (Moskvast nimetas seda 14%, Peterburis vaid 6% vastanutest).
- Kolmandal kohal on mõlemas linnas eestlaste halb suhtumine venelastesse (seda nimetas Peterburis 18% ja Moskvast 14% vastanutest). Kuna Moskva elanike seas on Eestis käinud vähem, on seal seda arvamust rohkem mõjutanud meediakajastused ja tuttavate reisikogemused, Peterburis aga pigem isiklikud reisikogemused. Seejuures on üle kümne aasta tagasi Eestis käinud Peterburi elanike seas seda arvamust mõnevõrra rohkem kui viimasel kümnel aastal Eestis käinute seas.
- Konkreetsete vastuste sisu ja tonaalsuse põhjal võib hinnata, et umbes 13% Moskvast ja 7% Peterburis sellele küsimusele vastanute puhul on vähese huvi peamiseks põhjuseks vähene teadlikkus Eestis pakutavast, kuid neil võiks tekkida huvi Eestisse reisimise vastu, kui neile levitada atraktiivset infot Eesti turismivõimaluste kohta. See tähendab, et neil ei ole põhimõttelist eelistust reisida teistsugustes sihtkohtadesse või siis negatiivseid hinnanguid või kogemusi, mille tõttu nad Eesti kindlalt välistaksid.

Tõenäoliste Eestisse reisijate profiil (vastanud, kes peavad väga või üsna tõenäoliseks lähema 3 aasta jooksul Eestisse puhkuseriisile tulekut)

- Eestisse reisida kavatsevate seas on ülekaalus nooremad ja keskealised vanusegrupid ning suurema sissetulekuga inimesed, kes ka üldiselt reisivad välismaale aktiivsemalt. Eestisse reisida kavatsevatest

Moskva elanikest 76% ja Peterburi elanikest 71% on 15-44aastased. Peterburis on Moskvaga võrreldes siiski veidi rohkem ka vanemate vanusegruppide (eriti 55-64a.) esindajaid.

- Peterburis on Moskvaga võrreldes sissetulekud üldiselt veidi madalamad ja Peterburis on ka välismaale reisijate seas rohkem madalama ja keskmise (kuni 25 000 rbl.) sissetulekuga inimesi. Tõenäoliselt Eestisse reisivatest moskvalastest koguni 24% sissetulek on üle 50 000 rubla pereliikme kohta ja 25% sissetulek on 25 000–50 000 rubla pereliikme kohta. Tõenäoliselt Eestisse reisivate Peterburi elanike seas moodustavad suurema grupi need, kelle sissetulek on 15 000–50 000 rubla pereliikme kohta ning üle 50 000-rublase sissetulekuga inimesi on vaid 8%. Samas tuleb siin arvestada, et koguni 23% Peterburi vastanutest oma sissetulekut ei avaldanud.
- Kuna Peterburi elanike seas on Eestis käinud rohkem kui Moskva elanike seas, on ka tõenäoliselt Eestisse reisivatest Peterburi elanikest suurem osa (61%) korduvkülastajad (seejuures 39% on Eestis käinud viimase kümne aasta jooksul ja 22% üle kümne aasta tagasi). Eestisse reisida kavatsevatest moskvalastest on viimase kümne aasta jooksul Eestis käinud 11% ja üle kümne aasta tagasi 25%.

Vanusegrupp:	15-24 a.	25-34 a.	35-44 a.	45-54 a.	55-64 a.	65-74 a.	kokku
Moskva elanikud (N=71)	18%	32%	25%	18%	3%	3%	100%
Peterburi elanikud (N=183)	20%	25%	27%	15%	9%	4%	100%

Kuusissetulek leibkonnaliikme kohta:	alla 9000 rbl.	9 000-15 000 rbl.	15 000-25 000 rbl.	25 000-50 000 rbl.	üle 50 000 rbl.	ei avalda	kokku
Moskva elanikud (N=71)	5,6%	17%	15%	25%	24%	13%	100%
Peterburi elanikud (N=183)	5,5%	19%	22%	23%	8%	23%	100%

	käis Eestis viimase 10 a. jooksul	käis Eestis üle 10 a. tagasi	pole Eestis käinud	kokku
Moskva elanikud (N=71)	11%	25%	63%	100%
Peterburi elanikud (N=183)	39%	22%	39%	100%

Peterburi elanike põhjused Eestisse reisimiseks

- **Peterburi elanikud, kes on Eestis käinud viimase kümne aasta jooksul**, nimetasid lahtisele küsimusele vastates põhjustena, et nad tahaksid näha Eestit uuesti või näha Eestis senikülastamata kohti, et neid meelitab Eestisse Tallinn ja selle vanalinn, arhitektuur, mälestised, muuseumid, kultuur ja vähemal määral ka toit.
- **Peterburi elanikud, kes käisid Eestis viimati üle kümne aasta tagasi**, nimetasid põhjustena, et nad tahaksid näha Eestit uuesti või näha Eestis senikülastamata kohti ning ühtlasi näha, kuidas Eesti on viimase külastusega võrreldes muutunud. Ka neid meelitavad Eestisse Tallinn ja selle vanalinn, arhitektuur, mälestised, muuseumid ning kultuur.
- **Peterburi elanikud, kes pole Eestis käinud**, nimetasid põhjusena, et nad pole veel Eestis käinud, kuid neile pakuks huvi tutvuda arhitektuuri, Tallinna ja selle vanalinnaga ning vaatamisväärsustega üldisemalt.
- **Eestis käinud Peterburi elanikud** nimetasid kõige huvipakkumate reisivariantidena puhkust Tallinnas, autoringreisi Eestis ja puhkust muudes linnades väljaspool Tallinna. **Peterburi elanikud, kes pole Eestis käinud**, nimetasid kõige huvipakkumate reisivariantidena Tallinna külastust ning kombineeritud reisi koos Soome või Rootsi külastusega; kahe eelnevaga võrreldes mõnevõrra vähem huvipakkumana nimetasid nad autoringreisi Eestis.
- **Vaatamisväärsuste ja tegevuste hulgast** nimetas 92% Eestisse reisida kavatsevatest Peterburi elanikest väga või üsna olulisena arhitektuuri, 85% looduslikult kauneid kohti ja 67% kultuuriga seotud tegevusi (muuseumid, kultuurisündmused jms.). Kuigi lahtises küsimuses nimetas loodust peamise huvi tekitava põhjusena vaid 1% vastanutest, on valdav osa arhitektuurist ja kultuurist huvitatutest ühtlasi huvitatud ka looduslikult kaunistest kohtadest (ringreisi raames või väljasõiduna). Keskmiselt nimetas iga vastanu väga või üsna olulisena nelja tegevust või vaatamisväärsust. Kuna küsiti reise kohta, mida vastajad võiksid tõenäoliselt teha lähema kolme aasta jooksul, siis kajastavad märgitud vastused kombinatsiooni nende üldistest reisieelistustest ja nende teadmistest Eesti turismivõimaluste kohta, mitte konkreetset reisikavatsust. Seega on vastanud avatud paljudele erinevatele variantidele, mille hulgast täiendava info ja soovitude abil valik teha või mida omavahel kombineerida. Arhitektuur ja looduslikult kaunid kohad on ühtviisi väga olulised kõigile vanusegruppidele. Muudest tegevustest on muuseumid ja kultuurisündmused olulisemad üle 35-aastastele, ostud, veepargid ja aktiivsed harrastused pigem noorematele inimestele.

Moskva elanike põhjused Eestisse reisimiseks

- Kuna Moskva elanike seas on Peterburi elanikega võrreldes tunduvalt vähem neid, kes on Eestis käinud viimasel kümnel aastal või kes on Eestis käinud mitu korda, on Moskva elanike mainitud tegurid (lahtisele küsimusele vastates) üldisemad. **Eestis käinud moskvalased** nimetasid huvi põhjustena üldiselt samu

tegereid nagu Eestis käinud Peterburi elanikud. **Need moskvalased, kes pole Eestis käinud**, kuid kes peavad tõenäoliseks Eestisse reisimist, nimetasid huvi kultuuri ja arhitektuuri vastu, kuid ütlesid ka, et Eestit oleks lihtsalt huvitav näha või et neile lihtsalt meeldib reisida ja uusi kohti näha ning muuhulgas võiks nad reisida ka Eestisse.

- Moskvalased nimetasid **huvipakkuvate reisivariantidena** kombineeritud reisi koos Soome või Rootsi külastusega (eriti huvipakkuv neile, kes pole Eestis käinud), puhkust Tallinnas või mõnes muus Eesti linnas, autoringreisi Eestis ning ka kombineeritud reisi koos Läti ja Leedu külastusega. Keskmiselt nimetas iga vastanu koguni nelja erineva reisivariandi puhul, et see on talle väga või mõnevõrra huvipakkuv. Kuna küsiti reise kohta, mida vastajad võiksid tõenäoliselt teha lähema kolme aasta jooksul, siis kajastavad märgitud vastused kombinatsiooni nende üldistest reisieelistustest ja nende teadmistest Eesti turismivõimaluste kohta, mitte konkreetset reisikavatsust. Seega on vastanud avatud paljudele erinevatele variantidele, mille hulgast täiendava info ja soovitude abil valik teha või mida omavahel kombineerida (näiteks külastada lisaks Eestile nii Soomet või Rootsit kui ka Lätit ja Leedut).
- **Vaatamisväärsuste ja tegevuste hulgast** nimetas 92% Eestisse reisida kavatsevatest Moskva elanikest väga või üsna olulisena arhitektuuri, 83% looduslikult kauneid kohti ja 82% kultuuriga seotud tegevusi (muuseumid, kultuurisündmused jms.). Restorane ja baare nimetas väga või üsna olulisena 49%, aktiivseid harrastusi 38% ja oste 34% moskvalastest. Seega on ostud vähemalt Eestisse reises vaatamisväärsustega võrreldes suhteliselt tagasihoidlikul kohal.

